

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

24. De statu adultorum sine fide moraliter bene viventium, post hanc vitam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

turalem parvulis beatitudinem promississe. Quid enim magis naturam superat quam divina illa charitas Dei, hanc tamen etiam solis naturæ viribus ascripserunt. Non ergo insolitum, sed solemne atque perpetuum Pelagianis fuit ut dona Dei re ipsa naturam longè la-

Atque superantia nudis viribus humanæ libertatis ascriberent. In hoc enim errore propriè hæresis Pelagiana sita est. Atque hæc sufficiant ut Augustinus rectè errores istos confutasse videatur.

De statu adulutorum sine fide moraliter bene viventium, post hanc vitam.

CAPVT XXIV.

QUID de adultis sine fide Christi in morali quadam bonitate morientibus senserint Pelagiani, non ita liquidè ex eorum scriptis colligi potest. Vt ab incertis certa discernamus. Duplex huiusmodi adulutorum ordo statui potest, unus eorum qui Deum verum ex creaturis agnitarum & sicut Deum glorificando coluerunt: hoc enim adultos quolibet sine fide Christi, five gratia potuisse, dogma fixum & veluti aliorum cardo est inter Pelagianos. Alter eorum qui nec Deum quidem verum agnoscendo, morum civiliter bonorum opera temporalis commodi sine metiuntur. Satis itaque certo videtur colligi primis illis vitam æternam, regnumque cælorum propter meritum iustitiæ quam naturæ lege fecerant, à Pelagianis promissam esse. Sic enim contra Pelagium loquitur Augustinus: *Evacuatur autem crux Christi, si aliquo modo prater illius Sacramentum ad iustitiam, vitamque æternam perveniri posse dicitur quod in libro isto agitur, nempe Pelagij, qui ut ex capite secundo colligitur, statuebat posse homines credendo in Deum qui fecit cælum & terram & rectè vivendo eius implere voluntatem, nulla fide passionis Christi & resurrectionis iubaribus. Et Iulianus: Sicut æmo præmia virtutis meretur nisi qui ad imperf. cont. ed. post incarnationem tamen Christi sanctitatis eius imitatione contenderit. Vbi significat etiam ante incarnationem Christi per eos qui Christum non agnoverunt præmia virtutis esse promerita. Quæ vero ista præmia nisi vita æterna & regnum Dei? Nani inter eos qui sola natura duce Deum iuste colerent, & qui Christi gratia, hoc est solo ejus exemplo iustitiam pietatemque sequerentur, nullam Pelagiani statuunt differentiam. Ex quo Augustinus ibidem tanquam connexum colligit, etiam post incarnationem Christi, si quis aliorum exempla iustorum intuendo rectè viveret, eadem illa præmia virtutis debere promereri. Itaque vero istius virtutis præmia non merentur? Quod in eodem libro Iulianus clare docens: Antequam, inquit, Verbum caro fieret, ex ea fide que in Deum erat, in Prophetis & in multis alijs sanctis suscipe virtutes: veniente autem temporum plenitudine exacta in Christo iustitiæ norma respenderit, & qui prædictus fuerat pater futuri seculi tam præcedentium Sanctorum quam etiam sequentium remunerator emicuit. Quænam autem ista sit per Christum allata vel afferenda remuneratio paulò superius dicit: *Suis imita-**

A *tione, qui erat virtutum forma & norma, cunctis gloriam beatæ aternitatis indulgit. Imò & ex lege sola fieri homines benedictionis Abrahamæ redes, aperiillime tradit, nec ante legem, iustitiam & fidem (in verum Deum) remunerationis suæ fructibus esse privatum; nec ad truncatas ferro carnes, sed ad illastres probitate mentes promissionis illius gloriam pertinere. Quæ manifestè indicant eandem regni cælorum remunerationem tam Ethnicis ex fide unius Dei rectè viventibus quam Christianis Pelagianos tribuisse. Major perplexitas est, quem locum secundi generis hominibus post hanc vitam struxerint. Vbi istud in primis certum est, si virtute civili sine cognitione Dei rectè viverent æternum ab eis supplicium damnationemque removisse. Indicat hoc non obscure disputatio illa cum Iuliano, ubi cum Augustinus interrogando instaret: *An forte istis qui exhibuerunt terrena pæria Babilonicam dilectionem, & virtute civili non vira sed verisimili dæmonibus vili humane gloria servierunt, Fabricij videlicet & Reguli, & Scipionibus, & Camilli ceterisque talibus, sicut infantibus qui in baptismo moriantur provisuri esset aliquem locum inter damnationem regnumque cælorum; ubi non sint in miseria sed in beatitudine sempiterna? Respondet Iulianus: Erunt ergo in damnatione sempiterna in quibus erat vera iustitia? Quod quid est aliud, quam tanquam verum admittere quod Augustinus velut absurdum inferebat? Ideoque Augustinus admirans Pelagianæ vocis impudentiam; O vocem, inquit, impudentia majore præcipitem. Nec sanè mirum videri debet, eo absurditatis prorupisse Iulianum. Qui enim veram in istis hominibus iustitiam fuisse putat, quid nisi etiam iustitiæ comitem felicitatem adjungat? Nam ut contra eisdem rectissimè dicit: *Natura humani generis ex illius unius prævaricatoris carne procreata, si potest sibi sufficere ad implendam legem perficiendamque iustitiam, de premio debet esse secunda, hoc est de vita æterna &c. Non enim iniustus Deus, qui iustos fraudet mercede iustitiæ. Unde radices præcipitis illius erroris amputans, non erat, inquam, in eis vera iustitia. Nec solum extra damnationem sed etiam in sempiterna quadam beatitudine tales adultos ab eis fuisse collocatos ex eadem Iuliani confessione videtur consequi. Quid enim potest aliud extra damnationem regnumque cælorum superesse. Hoc enim & nihil aliud, est locus ille medius quietis atque felici-***

Lib. de natura & gratia c. 7.

C. 2. ibid.

Lib. 2. operi imperf. cont. ed. Iul. fol. 350.

Ibid. f. 401.

Fol. 360.

Fol. 369.

Lib. 4. cont. Iul. c. 3.

Lib. de nat. & gratia c. 2.

Lib. 4. cont. Iul. c. 3.

Lib. 6. de civit. Dei c. 12.

felicittatis quem parvulis fabricarunt. Vbi enim nihil miserie siue damnationis est quid præter felicitatem fingi potest? Et quid felicitas nisi vita æterna? *Eam quippe vitam æternam dicimus ubi est sine fine felicitas.* Ita igitur non minus adultis sine fide veri Dei moralem iustitiam ex naturæ lege servantibus, quam parvulis non baptizatis beatitudinem quandam extra damnationem ac regnum Dei, hoc est vitam æternam tribuunt. Vbi enim non est æternæ mortis damnatio, quid nisi æternam vitam esse statuemus?

Lib. 4. cont. Iul. c. 3. ver. sui finem.

Ibid. supra.

Sed una gravis hic difficultas nascitur, nam Iulianus paulò post ex alio pulsatus latere: *Ego, inquit, sterilitè bonos dixi homines qui non propter Deum faciendò bona, quæ faciunt non ab eo vitam consequuntur æternam.* Vbi aperte negat eos vitam æternam à Deo suis operibus promereri: eo quod sterilitè bona sunt, atque idè ut supra dixerat, quia ad temporalia diriguntur, præmijs exultate frustrantur. Duo sunt quæ ad hanc difficultatem responderi possunt. Primum quidem sui ipsius, doctrinæque suæ oblitum esse Iulianum. Hæreticis enim omnibus maximeque Iuliano frequens est, dum unum dogma tueri studet, in alio sectam suam lethaliter vulnerare. Ut ij qui latius unum conantur pugnando tegere, isti in alio latere præbent locum. Non ergo contentaneè hoc dicendo Pelagianis principijs loquebatur. Quod vigilanter advertens statim etiam exprobrando in frontem ejus Augustinus illudit: *Iustus ergo Deus & bonus, bonos est in mortem missurus æternam? Piger iam dicere quam multa te sequantur insana talia sentientem, talia decemtem, talia scribentem &c.* Alterum fortasse melius dici potest notanter dixisse Iulianum, non ab eo vitam consequuntur æternam, velut præmium videlicet honorum operum. Vita enim æterna quam Deus velut præmium bene operantibus reddit, nihil est aliud quam regnum caelorum seu regnum Dei, quod nemini datur in præmium nisi qui propter Deum

ipsum bene fuerit operatus. Vnde Augustinus quasi exponens quid per illam vitam æternam à Deo dandam intelligeret Iulianus, statim subiicit: *Quoniam saltem concedis opera infidelium, quæ tibi videntur bona, non tamen eos ad salutem sempiternam regnumque perducere; veluti merces scilicet talibus meritis reponenda.* Nam vita æterna qualem parvulis adultisque moraliter bene viventibus pollicentur, non est præmium honorum operum quæ fecerunt, sed eos quodammodo naturam consequens innocentium. Nulla enim aequitas videtur pati, ut innocentia naturalis morte damnetur. Hanc autem innocentiam cum Gentiles hujusmodi bene moraliter ex naturæ lege vivendo servasse statuatur, quid mirum si illis etiam in ista bona vita decedentibus æterna vita, siue æterna quædam felicitas non veluti præmium operum rependatur, quod non nisi in temporalium bonorum affluentia Iulianus collocat, sed velut donum innocentibus bonæque naturæ consonium tribuatur.

Quam sententiam videtur ab Origene paululum interpolatio suxisse Iulianus. Nam ille ex professo docet, vitam æternam quam & regnum caelorum vocat, nullus esse, nisi qui credat in Christum & naturæ fuerit exagria & spir. ad Rom. rity. Quod si quis tamè siue Iudæus, siue Græcus legem naturæ servando iustitiam teneat, misericordiam diligat, castitatem & continentiam servet, modestiam lenitatemque custodiat, quas eadem serie virtutes tangit Iulianus, atque omne bonum operetur bonorum operum gloriam, & honorem & pacem petere non posse. Hoc tantum inter illos discrimen video, quod Origenes fidem saltem unius Dei postulet, Iulianus etiam sine fide Dei felicitatem illam suam pro Pelagiana liberalitate largiatur. Illis enim qui cum fide unius Dei propter ipsum, bona quæ fecerint operantur, etiam vitam à Deo æternam consequi, hoc est, intrare in regnum Dei seu regnum caelorum ut supra dictum est sufficit, arbitratur.

F I N I S.

CORNELII